

Toespraak van de voorzitter, Walter Roggeman
Ter gelegenheid van de nieuwjaarsreceptie 2016

[21 januari 2016]

[alleen het gesproken woord telt]

Beste Collega Raadsleden, Geachte Genodigden,

Ik wil u, als kersverse voorzitter, welkom heten bij de traditionele nieuwjaardrink van de Minaraad. Aansluitend bij een andere traditie, wil ik, om te beginnen, even teruggrijpen naar enkele klassieke verhalen.

De naam "**Cassandra**" is u wellicht niet vreemd, en u herinnert zich haar verhaal. Ze had de gave van de voorspelling, maar daarbij rustte er op haar, vanwege Apollo, een vloek, met name dat niemand haar zou geloven. Ze waarschuwde aldus de Trojanen voor het binnengaan van het Paard van Troje, maar werd niet geloofd. *Resultaat: de vernietiging van Troje*. Het Cassandra-complex is het fenomeen waarbij iemand een onafwendbaar onheil correct voorspelt, maar precies *daarom* niet geloofd wordt – de voorspelling *komt uit*, maar is *daarmee ineffectief*.

Daartegenover staat het gekende verhaal van **Jozef** in Egypte, uit de Bijbel. Jozef verklaart op een correcte wijze de voorspellende droom van de farao – met de gekende 7 vette en vervolgens de 7 magere koeien, die de vette opeten – als de voorbode van een hongersnood. Hij wordt geloofd, en het wordt hem toegestaan maatregelen te nemen. *Resultaat: het vrijwaren van Egypte van een hongersnood*. Hier bestaat de verhaallijn erin dat iemand een onheil correct voorspelt, maar ook geloofd wordt – de voorspelling is *effectief*, en *komt daardoor niet uit*.

Men kan zich afvragen: wat verklaart het verschil? Is het omdat in het eerste geval het Trojaanse *volk* aan zet was, en in het tweede een Egyptische *autocraat*? Dan werpt dat een slecht licht op inspraak en participatie! Ik meen dat het verschil erin bestaat dat het probleem zich, in het tweede geval, aandiende als een ***hanteerbare uitdaging***, met de mogelijkheid tot het nemen van ***concrete maatregelen***. Onder die voorwaarde willen de betrokkenen **een voorspelling** wel geloven.

--o0o--

Dames en heren, beste genodigden,

Dit alles omdat het een oogpunt oplevert van waaruit we kunnen kijken naar de Minaraad. Ook **in 2015** hebben we advies verleend over voorgelegde beleidskwesties – en aldus *27 adviezen* vastgesteld. Daarnaast wilden we bakens te zetten inzake thema's die niet direct adviezen opleverden, met onze vijf krachtlijnen voor ogen: (1) klimaat en energie, (2) klassieke milieuthema's, (3) duurzaam hulpbronnengebruik, (4) ecosysteemdiensten en biodiversiteit en (5) regelgeving en bestuurskwaliteit. Telkens opnieuw hebben we geprobeerd om onze voorspellende kracht (wat is het gevolg van een voorgestelde of een uitblijvende maatregel?) te combineren met toepasselijkheid (wat moet er concreet gebeuren?).

--o0o--

Dames en heren, beste genodigden,

De uitdaging om voorspellende kracht te combineren met concreetheid en hanteerbaarheid, is ook aan de orde bij de aangekondigde omvorming tot een Omgevingsraad: het samengaan van de Minaraad en de SARO (de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed). De voorbereiding hiervan vormde in 2015 een uitdaging voor de Minaraad en zijn partners, en zal ook in de volgende jaren veel aandacht opeisen. Samen met de SARO zijn we in 2015 al tot drie gezamenlijke conclusies gekomen:

- **In de eerste plaats is er *het bereik van de advisering*.** We stellen voor dat de toekomstige Omgevingsraad het gehele beleid inzake "omgeving" zal behandelen, waarbij alle compartimenten ervan ("ruimte", "milieu", "natuur", "onroerend erfgoed", "water") tot hun recht komen. De Omgevingsraad zal zich ook toeleggen op ontwikkelingen in aanpalende beleidsdomeinen – zoals het mobiliteitsbeleid en het plattelandsbeleid – als die ontwikkelingen relevant zijn vanuit omgevingsperspectief.
- **In de tweede plaats is er het *karakter van de advisering*.** Hier komt die kwestie van de voorspellende kracht en de concreetheid terug. Wij stellen voor dat de Omgevingsraad de klemtoon zal leggen op strategische advisering i.v.m. het omgevingsbeleid, wat niet uitsluit

dat ook ruimte wordt gelaten voor operationele advisering. Er moet bekeken worden welke operationele kwesties door de Omgevingsraad moeten worden opgenomen, dan wel waar ze met meer effectiviteit kunnen worden ondergebracht.

- **In de derde plaats is er de *samenstelling van de omgevingsraad*.** Wij stellen voor dat de rol en de waarde van zowel het maatschappelijke middenveld, als van experts en lokale besturen erkend zou worden bij de samenstelling van de raad. De betrokkenheid van het middenveld bij het opmaken van omgevingsbeleid is belangrijk. Niet alleen gaat het om participatie vanwege organisaties die telkens opnieuw naar hun achterban moeten om terug te koppelen – wat gedragen visies oplevert. Bovendien levert het middenveld voelhorens op voor het beleid, waarbij duidelijkheid ontstaat over wat er leeft in de maatschappij.

Persoonlijk wil ik daar nog aan toevoegen dat andere figuren zoals overleg niet in de plaats kunnen komen van advisering door een adviesraad. Beide hebben hun eigenheid, maar laat ons niet vergeten dat een advies een openbaar document is, waar ook later kan naar teruggegrepen worden, terwijl van overleg niet zelden weinig tastbare, voor anderen consulteerbare resultaten voorhanden zijn.

--o0o--

Beste genodigden, Dames en Heren,

Voor de verwezenlijkingen van het afgelopen jaar wil ik iedereen **danken** die bijgedragen heeft tot het overlegproces dat Minaraad heet. De beleidsmakers voor de adviesvragen; de kabinetsadviseurs voor de verstrekte toelichtingen; de raadsleden voor hun inbreng; de secretariaatsleden voor het geleverde werk; en de leden van het dagelijks bestuur voor de richting die ze gaven. Ik wil in het bijzonder **Iris Penninckx** bedanken voor de professionele, deskundige en diplomatieke wijze waarop ze de Minaraad in 2015 voorgezeten heeft.

--o0o--

Dames en heren, geachte genodigden,

Vandaag hebben we, in onze raadszitting, zowel het jaarverslag van 2015 als het jaarprogramma voor 2016 vastgesteld. Het **jaarprogramma** – dat eerstdaags gepubliceerd wordt – kwam tot stand na het nodige overleg met alle raadspartners en, niet in het minst, met de leidinggevende ambtenaren van het Milieudomein. Het is teruggeoriënteerd op de vijf krachtlijnen die ik zo-even vermeldde, en het bevat terug een reeks strategische projecten.

Voor 2016 kijk ik dan ook uit naar een goede samenwerking – waarbij we andermaal voorspellende kracht op een gedragen wijze kunnen combineren met concrete beleidsvoorstellen – en naar een geslaagde fusie tot een Omgevingsraad.